

Βρυξέλλες, 5 Απριλίου 2022
(OR. en)

7916/22

JAI 450
FREMP 71
JAIEX 32
VISA 66
FRONT 150
COSI 90
COEST 270
FISC 92

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	28 Μαρτίου 2022
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	C(2022) 2028 final
Θέμα:	ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 28.3.2022 για τη λήψη άμεσων μέτρων, στο πλαίσιο της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, σε σχέση με τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές και τα προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - C(2022) 2028 final.

σνημμ.: C(2022) 2028 final

Βρυξέλλες, 28.3.2022
C(2022) 2028 final

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28.3.2022

για τη λήψη άμεσων μέτρων, στο πλαίσιο της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, σε σχέση με τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές και τα προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28.3.2022

για τη λήψη άμεσων μέτρων, στο πλαίσιο της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, σε σχέση με τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές και τα προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 23 Ιανουαρίου 2019 η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση σχετικά με τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας και άδειας διαμονής σε επενδυτές, στην οποία επισημάνθηκαν οι εγγενείς κίνδυνοι των εν λόγω προγραμμάτων, μεταξύ των οποίων οι ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη φοροδιαφυγή και τη διαφθορά¹. Οι κίνδυνοι αυτοί επιδεινώνονται από τα διασυννοριακά δικαιώματα που συνδέονται με την ιθαγένεια της Ένωσης ή τη διαμονή σε κράτος μέλος.
- (2) Τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές, βάσει των οποίων χορηγείται ιθαγένεια ως αντάλλαγμα για προκαθορισμένη πληρωμή ή επένδυση και χωρίς πραγματικό δεσμό με τα οικεία κράτη μέλη, έχουν επιπτώσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της, δεδομένου ότι κάθε πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους είναι ταυτόχρονα πολίτης της Ένωσης. Η απόφαση κράτους μέλους να χορηγήσει την ιθαγένειά του έναντι πληρωμής ή επένδυσης υποχρεώνει αυτομάτως τα άλλα κράτη μέλη να χορηγούν δικαιώματα στον επενδυτή, ιδίως δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας, δικαιώματα πρόσβασης στην εσωτερική αγορά για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων, ή το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις τοπικές εκλογές και στις εκλογές της ΕΕ. Τα οφέλη της ιθαγένειας της Ένωσης διαφημίζονται συχνά ως τα κύρια ελκυστικά χαρακτηριστικά των εν λόγω προγραμμάτων. Στην Ένωση, τρία κράτη μέλη εφαρμόζουν ή έχουν θέσει εφαρμόσει τα λεγόμενα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές.
- (3) Τα προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές, βάσει των οποίων χορηγείται άδεια διαμονής έναντι προκαθορισμένης πληρωμής ή επένδυσης, έχουν επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη και η ΕΕ στο σύνολό της παρέχει ορισμένα δικαιώματα σε υπηκόους τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένης της ελεύθερης μετακίνησης στον χώρο Σένγκεν. Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής του 2019,

¹ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας και άδειας διαμονής σε επενδυτές στην Ευρωπαϊκή Ένωση [COM(2019) 12 final].

δεκαεννέα κράτη μέλη εφαρμόζαν τότε τέτοια προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές.

- (4) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας από κράτος μέλος σε επενδυτές δεν είναι συμβατά με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και με την έννοια της ιθαγένειας της ΕΕ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και πρέπει να καταργηθούν. Ως εκ τούτου, κίνησε, στις 20 Οκτωβρίου 2020, διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Κύπρου και της Μάλτας και κάλεσε τη Βουλγαρία να προχωρήσει στον τερματισμό του προγράμματος. Δύο από τα εν λόγω κράτη μέλη κατήγγειλαν εν τω μεταξύ τα προγράμματά τους χορήγησης ιθαγένειας ή βρίσκονται στη διαδικασία κατάργησής τους.
- (5) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λάβουν μέτρα για να αποτρέψουν τη λειτουργία των προγραμμάτων χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές κατά τρόπο που θα μπορούσε να προκαλέσει κινδύνους, ιδίως σε σχέση με την ασφάλεια, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη φοροδιαφυγή και τη διαφθορά. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα και οι διασφαλίσεις για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση και τη διενέργεια ελέγχων σχετικά με τις προϋποθέσεις διαμονής και ασφάλειας πριν από την έκδοση των εν λόγω αδειών διαμονής, καθώς και με την επαλήθευση του κατά πόσον η διαμονή είναι συνεχής.
- (6) Ο περιορισμός των κινδύνων που συνδέονται με τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας και άδειας διαμονής σε επενδυτές τα οποία εφαρμόζονται από τρίτες χώρες είναι ουσιαστικής σημασίας. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης των καθεστώτων απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης και της διαδικασίας διεύρυνσης και έχοντας υπόψη τα συμφέροντα της ΕΕ, η Επιτροπή εξετάζει εκ του σύνεγγυς τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές τρίτων χωρών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την καταστρατήγηση της διαδικασίας θεώρησης για βραχεία διαμονή στην ΕΕ. Σε περίπτωση αυξημένου κινδύνου για την εσωτερική ασφάλεια των κρατών μελών, η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης αναστέλλεται προσωρινά².
- (7) Εκτός από την ανάγκη άμεσης κατάργησης οποιωνδήποτε υφιστάμενων προγραμμάτων χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές και συνετής λειτουργίας προγραμμάτων χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο ανάληψης περαιτέρω δράσης ενόψει της στρατιωτικής επίθεσης και της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία καθώς και της σοβαρότητας της τρέχουσας κατάστασης. Η απρόκλητη στρατιωτική επίθεση και η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχουν αποδοκιμαστεί με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο από τη συντριπτική πλειονότητα των κρατών στα Ηνωμένα Έθνη, όπως εκφράζεται σε

² Η αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για το Βανουάτου θα εφαρμοστεί από τις 4 Μαΐου 2022. Απόφαση (ΕΕ) 2022/366 του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 2022, για τη μερική αναστολή της εφαρμογής της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας του Βανουάτου σχετικά με την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για βραχεία διαμονή (ΕΕ L 69 της 4.3.2022, σ. 105).

ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών³. Το Διεθνές Δικαστήριο εξέδωσε στις 16 Μαρτίου διάταξη που αναφέρει ότι η Ρωσία θα πρέπει να αναστείλει αμέσως τις στρατιωτικές επιχειρήσεις στο έδαφος της Ουκρανίας⁴.

- (8) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 24ης Φεβρουαρίου 2022⁵, καταδίκασε απερίφραστα την απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, υπογραμμίζοντας την κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου και των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από τη Ρωσία να σεβαστεί πλήρως την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της Ουκρανίας να επιλέγει το πεπρωμένο της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε ότι η ρωσική κυβέρνηση φέρει την πλήρη ευθύνη για την επιθετικότητά της, η οποία προκαλεί ανθρώπινο πόνο και απώλεια ανθρώπινων ζώων, και ότι θα λογοδοτήσει για τις πράξεις της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδίκασε επίσης απερίφραστα την εμπλοκή της Λευκορωσίας σ' αυτή την επίθεση κατά της Ουκρανίας και την κάλεσε να απόσχει από τέτοιες ενέργειες και να συμμορφωθεί με τις διεθνείς υποχρεώσεις της. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε διάφορες δέσμες κυρώσεων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας⁶.
- (9) Ως απάντηση στον πόλεμο στην Ουκρανία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες εξέδωσαν, στις 26 Φεβρουαρίου 2022, κοινή δήλωση σχετικά με περαιτέρω περιοριστικά οικονομικά μέτρα σε σχέση με τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Στην εν λόγω κοινή δήλωση δεσμεύτηκαν να αναλάβουν δράση για τον περιορισμό της πώλησης ιθαγένειας —τα λεγόμενα χρυσά διαβατήρια— που επιτρέπουν σε εύπορους Ρώσους που συνδέονται με τη ρωσική κυβέρνηση να γίνουν πολίτες και να αποκτήσουν πρόσβαση στα χρηματοοικονομικά τους συστήματα⁷. Δεσμεύτηκαν να συστήσουν μια διατλαντική ειδική ομάδα που θα εξασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των οικονομικών κυρώσεων και θα εργαστεί για τον εντοπισμό και την αναχαίτιση της διακίνησης παράνομων κερδών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκρότησε επίσης ειδική ομάδα «Δέσμευση και κατάσχεση» για να διασφαλίσει τον συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή κυρώσεων κατά προσώπων που περιλαμβάνονται στον σχετικό κατάλογο, και η οποία θα συντονιστεί με τη διεθνή ομάδα δράσης για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των κυρώσεων.
- (10) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε, την 1η Μαρτίου 2022, ψήφισμα σχετικά με τη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας⁸, με το οποίο κάλεσε τα κράτη μέλη με προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές να επανεξετάσουν όλους τους δικαιούχους του εν λόγω προγράμματος χορήγησης άδειας διαμονής και να ανακαλέσουν τις άδειες που χορηγήθηκαν σε Ρώσους με περιουσιακά στοιχεία

³ Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, Επίθεση κατά της Ουκρανίας, A/ES-11/L.1 (2 Μαρτίου 2022).

⁴ <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/182/182-20220316-ORD-01-00-EN.pdf>

⁵ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2022, σχετικά με την απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, EUCO 18/22.

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/sanctions/restrictive-measures-ukraine-crisis/>
<https://www.consilium.europa.eu/el/policies/sanctions/restrictive-measures-against-belarus/>

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_1423

⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0052_EL.html

υψηλής αξίας και στις οικογένειές τους, ιδίως εκείνες που συνδέονται με άτομα και εταιρείες που υπόκεινται σε κυρώσεις.

- (11) Στην έκθεσή του με προτάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τη χορήγηση ιθαγένειας και άδειας διαμονής μέσω επενδυτικών προγραμμάτων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη δέσμευση που εξήγγειλαν τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για τον περιορισμό της πώλησης ιθαγένειας σε Ρώσους που συνδέονται με τη ρωσική κυβέρνηση. Καλεί επίσης όλα τα κράτη μέλη να σταματήσουν αμέσως να εφαρμόζουν τα προγράμματά τους χορήγησης ιθαγένειας και άδειας διαμονής σε επενδυτές για όλους τους Ρώσους αιτούντες. Επιπλέον, κάλεσε τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν όλες τις εγκεκριμένες αιτήσεις από Ρώσους υπηκόους κατά τα τελευταία έτη, εκμεταλλευόμενα όλες τις δυνατότητες που παρέχει το εθνικό και το ενωσιακό δίκαιο για να διασφαλίσουν ότι «κανένας Ρώσος με οικονομικούς, επιχειρηματικούς ή άλλους δεσμούς με το καθεστώς του Πούτιν» δεν θα διατηρήσει την ιθαγένεια και τα δικαιώματα διαμονής του ή ότι αυτοί δεν θα μπορούν προσωρινά να ασκήσουν τα εν λόγω δικαιώματα.
- (12) Σε απάντηση στην εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και στα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν εν προκειμένω, ένα κράτος μέλος ανακοίνωσε ότι ανέστειλε, μέχρι νεωτέρας, την εξέταση των αιτήσεων Ρώσων και Λευκορώσων αιτούντων στο πλαίσιο του προγράμματός της χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές. Ορισμένα κράτη μέλη ανακοίνωσαν επίσης την πρόθεσή τους να αναστείλουν την έκδοση και την ανανέωση αδειών διαμονής βάσει προγραμμάτων χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές για τους Ρώσους υπηκόους. Ωστόσο, λόγω της σοβαρότητας της κατάστασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν περαιτέρω μέτρα.
- (13) Τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές μπορεί να έχουν οδηγήσει ή να εξακολουθούν να έχουν ως αποτέλεσμα την απόκτηση ιθαγένειας της Ένωσης από Ρώσους ή Λευκορώσους υπηκόους που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη που έχουν χορηγήσει ιθαγένεια σε Ρώσους ή Λευκορώσους υπηκόους βάσει προγράμματος χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές θα πρέπει να αξιολογήσουν κατά πόσον οι πολιτογραφήσεις των εν λόγω προσώπων θα πρέπει να ανακληθούν, διότι υπόκεινται ή θα υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της ΕΕ σε σχέση με την υπονόμευση ή απειλή της εδαφικής ακεραιότητας, της κυριαρχίας και της ανεξαρτησίας της Ουκρανίας («περιοριστικά μέτρα της ΕΕ») ή διότι άλλως συνάγεται ότι στηρίζουν σημαντικά με οποιοδήποτε μέσο τον πόλεμο στην Ουκρανία ή άλλες συναφείς δραστηριότητες της ρωσικής κυβέρνησης ή του καθεστώτος Λουκασένκο που παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει επίσης να διενεργηθεί από τα κράτη μέλη που έχουν εν τω μεταξύ καταργήσει σταδιακά το πρόγραμμά τους χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές. Για να αποφευχθεί καταστρατήγηση και να διασφαλιστεί συνολική αξιολόγηση, το ίδιο θα πρέπει να ισχύσει και στις περιπτώσεις στις οποίες τα εν λόγω άτομα έχουν πολιτογραφηθεί ως μέλη της οικογένειας κύριου αιτούντος. Κατά τη διενέργεια της εν λόγω αξιολόγησης, τα οικεία κράτη μέλη πρέπει να λάβουν υπόψη τις αρχές που έχει θεσπίσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την απώλεια της ιθαγένειας της

Ένωσης, ιδίως την αρχή της αναλογικότητας και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων⁹.

- (14) Ομοίως, τα προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές μπορεί να είχαν και να εξακολουθούν να έχουν ως αποτέλεσμα την προνομιακή πρόσβαση στο έδαφος της ΕΕ και στην εσωτερική αγορά και κυκλοφορία εντός του χώρου Σένγκεν Ρώσων ή Λευκορώσων υπηκόων που υπόκεινται ή θα υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της ΕΕ ή διότι άλλως συνάγεται ότι στηρίζουν σημαντικά με οποιοδήποτε μέσο τον πόλεμο στην Ουκρανία ή άλλες συναφείς δραστηριότητες της ρωσικής κυβέρνησης ή του καθεστώτος Λουκασένκο που παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο.
- (15) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανακαλέσουν αμέσως και να αρνηθούν να ανανεώσουν, κατά περίπτωση, τις άδειες διαμονής που χορήγησαν βάσει προγραμμάτων χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές σε Ρώσους και Λευκορώσους υπηκόους, αν, κατόπιν αξιολόγησης, καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι τα εν λόγω πρόσωπα υπόκεινται ή θα υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της ΕΕ ή διότι άλλως συνάγεται ότι στηρίζουν σημαντικά με οποιοδήποτε μέσο τον πόλεμο στην Ουκρανία ή άλλες συναφείς δραστηριότητες της ρωσικής κυβέρνησης ή του καθεστώτος Λουκασένκο που παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο, και εφόσον αυτό συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, τα θεμελιώδη δικαιώματα και το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών. Η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να διενεργηθεί και από τα κράτη μέλη που ενδέχεται να έχουν εν τω μεταξύ καταργήσει σταδιακά το οικείο πρόγραμμα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές. Για να αποφευχθεί καταστρατήγηση και να διασφαλιστεί συνολική αξιολόγηση, το ίδιο θα πρέπει να ισχύει, κατόπιν αξιολόγησης και σύμφωνα με την οδηγία για την οικογενειακή επανένωση¹⁰, και στις περιπτώσεις που στα εν λόγω άτομα έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής ως μέλη της οικογένειας κατόχου άδειας διαμονής βάσει προγράμματος χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές.
- (16) Λαμβανομένων υπόψη της δυσκολίας διενέργειας των κατάλληλων ελέγχων ασφάλειας και της δέουσας επιμέλειας σε αυτές τις ιδιαίτερες περιστάσεις και λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας της κατάστασης, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές θα πρέπει επίσης να αναστείλουν την έκδοση αδειών διαμονής βάσει τέτοιων προγραμμάτων για Ρώσους και Λευκορώσους υπηκόους. Αυτό θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, τα θεμελιώδη δικαιώματα και το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών.
- (17) Η Επιτροπή θα τηρεί ενήμερα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, με βάση τις εκθέσεις των κρατών μελών και κάθε διαθέσιμη πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων των συζητήσεων με τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση.
- (18) Η παρούσα σύσταση δεν θα πρέπει να θίγει την εισδοχή και διαμονή Ρώσων και Λευκορώσων υπηκόων στην ΕΕ για άλλους λόγους, όπως η εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους ή η διεθνής προστασία.

⁹ Απόφασεις της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, και της 12ης Μαρτίου 2019, Tjebbes κ.λπ., C-221/17, EU:C:2019:189.

¹⁰ Οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης (ΕΕ L 251 της 3.10.2003, σ. 12).

- (19) Στις 9 Μαρτίου 2022 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε έκθεση με προτάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας και άδειας διαμονής μέσω επενδύσεων, στην οποία ζητεί την πλήρη σταδιακή κατάργηση των προγραμμάτων χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές σε όλα τα κράτη μέλη και την αυστηρή ρύθμιση των διαφόρων πτυχών των προγραμμάτων χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές.
- (20) Η παρούσα σύσταση είναι μόνο ένα στοιχείο της πολιτικής της Επιτροπής για την ανάληψη αποφασιστικής δράσης όσον αφορά τόσο τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας όσο και τα προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο αυτής της μεγαλύτερης προσπάθειας και δεν θίγει τις εν προκειμένω τρέχουσες και μελλοντικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

1. Τα προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές, στο πλαίσιο των οποίων η ιθαγένεια κράτους μέλους και, ως εκ τούτου, η ιθαγένεια της Ένωσης, χορηγείται έναντι προκαθορισμένης πληρωμής ή επένδυσης και χωρίς πραγματικό δεσμό με κράτος μέλος, δεν συνάδουν με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και με την έννοια της ιθαγένειας της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε κράτος μέλος που εφαρμόζει τέτοιο πρόγραμμα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές πρέπει να εξασφαλίσει αμέσως τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις της Συνθήκης, καταργώντας το αμέσως.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μέτρα για να αποτρέψουν τη λειτουργία των προγραμμάτων χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές κατά τρόπο που θα μπορούσε να προκαλέσει κινδύνους που συνδέονται με την ασφάλεια, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη φοροδιαφυγή και τη διαφθορά. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα και οι διασφαλίσεις για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων κινδύνων, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση και τη διενέργεια ελέγχων σχετικά με τις προϋποθέσεις διαμονής και ασφάλειας πριν από την έκδοση των εν λόγω αδειών διαμονής, καθώς και με την επαλήθευση του κατά πόσον η διαμονή είναι συνεχής.

ΑΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

3. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 1, κάθε κράτος μέλος που έχει πολιτογραφήσει Ρώσους ή Λευκορώσους υπηκόους βάσει προγράμματος χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές θα πρέπει να αξιολογήσει αμέσως, σύμφωνα με τις αρχές που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της αναλογικότητας και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, κατά πόσον οι πολιτογραφήσεις των εν λόγω ατόμων θα πρέπει να ανακληθούν, διότι:

- το οικείο πρόσωπο υπόκειται ή θα υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα της ΕΕ
- ή διότι άλλως συνάγεται ότι το οικείο πρόσωπο στηρίζει σημαντικά με οποιοδήποτε μέσο τον πόλεμο στην Ουκρανία ή άλλες συναφείς δραστηριότητες της ρωσικής κυβέρνησης ή του καθεστώτος Λουκασένκο που παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο.

Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και στις περιπτώσεις που τα άτομα αυτά έχουν πολιτογραφηθεί ως μέλη της οικογένειας κύριου αιτούντος.

4. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανακαλέσουν αμέσως και να αρνηθούν να ανανεώσουν, κατά περίπτωση, τις άδειες διαμονής που χορήγησαν βάσει προγράμματος χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές σε Ρώσους και Λευκορώσους υπηκόους, αν, κατόπιν αξιολόγησης:

- καταδειχθεί ότι το οικείο πρόσωπο υπόκειται ή θα υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα της ΕΕ
- ή διότι άλλως συνάγεται ότι το οικείο πρόσωπο στηρίζει σημαντικά με οποιοδήποτε μέσο τον πόλεμο στην Ουκρανία ή άλλες συναφείς δραστηριότητες της ρωσικής κυβέρνησης ή του καθεστώτος Λουκασένκο που παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο

υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη τηρούν την αρχή της αναλογικότητας, τα θεμελιώδη δικαιώματα και το εθνικό τους δίκαιο. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει, κατόπιν αξιολόγησης και σύμφωνα με την οδηγία για την οικογενειακή επανένωση, και στις περιπτώσεις που στα εν λόγω άτομα έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής ως μέλη της οικογένειας κατόχου άδειας διαμονής βάσει προγράμματος χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές.

5. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν προγράμματα χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές θα πρέπει να αναστείλουν την έκδοση αδειών διαμονής βάσει προγραμμάτων χορήγησης άδειας διαμονής σε επενδυτές για Ρώσους και Λευκορώσους υπηκόους, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη τηρούν την αρχή της αναλογικότητας, τα θεμελιώδη δικαιώματα και το εθνικό τους δίκαιο.

6. Τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας σύστασης έως το τέλος Μαΐου, και ιδίως το αποτέλεσμα της αξιολόγησης που αναφέρεται στα σημεία 3 και 4. Στη συνέχεια, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενημερώνουν τακτικά την Επιτροπή.

Βρυξέλλες, 28.3.2022

*Για την Επιτροπή
Ylva Johansson
Μέλος της Επιτροπής*